

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/27/2023
Identifikačné číslo spisu: 5417203388
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:5417203388.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: C. Y. Š., bývajúcí X., E. XXX, právne zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1727/49, proti žalovaným: 1/ North Slovakia Camion s.r.o., IČO: 31 613 179, so sídlom Dolný Kubín, Nábřeží Oravy 534/6, právne zastúpená: Advokátska kancelária Pacalaj, Palla a partneri s.r.o., Námestie SNP 3, Trnava, 2/ C. P. D., bývajúcí Y. M., M. XXX/XX, právne zastúpený: Mgr. Milan Migo, advokát so sídlom Dolný Kubín, Alej slobody 2203, o zaplatenie 168.717,81 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 6 C 56/2017, o dovolaní žalovanej v 1/ rade proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. októbra 2018 sp. zn. 9 Co 239/2018, o sťažnosti sťažovateľky - (žalovaná 1/) proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo výroku o trovách dovolacieho konania týkajúceho sa žalovaného 2/, sp. zn. 1 Cdo 132/2019 z 23. februára 2022, takto

rozhodol:

Žalovaný 2/ nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 6 C 56/2017 z 15. mája 2018 uložil žalovaným v 1/ a 2/ rade zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 114.600 eur s 9 % úrokmi z omeškania ročne zo sumy 64.600 eur od 07. novembra 2014 do 25. marca 2015, zo sumy 36.600 eur od 26. marca 2015 do 19. mája 2015, zo sumy 14.600 eur od 20. mája 2015 do zaplatenia, zo sumy 50.000 eur od 07. novembra 2014 do zaplatenia a zo sumy 50.000 eur od 07. novembra 2014 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo vzťahu k uvedenému nároku priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania, ktoré sú mu povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalovaní v 1/ a 2/ rade v rozsahu 100 %. Žalovanej v 1/ rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 54.117,81 eur s 8,25 % úrokom z omeškania ročne od 07. novembra 2014 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania vo vzťahu k uvedenému nároku, na náhradu ktorých zaviazal žalovanú v 1/ rade v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplynulo, že súd prvej inštancie mal v danom prípade za preukázané, že žalovaný v 2/ rade vstúpil do zmluvného vzťahu s veriteľom (žalobcom) ako konateľ

žalovanej v 1/ rade, t. j. ak vystupoval ako štatutárny orgán (a nie ako fyzická osoba), zmluvný vzťah vznikol medzi žalobcom a spoločnosťou, za ktorú žalovaný v 2/ rade konal, t. j. medzi žalobcom a žalovanou v 1/ rade. Konanie žalovaného v 2/ rade, ktorým dohodol a prevzal pôžičky ako konanie osoby vykonávajúcej pôsobnosť štatutárneho orgánu žalovanej v 1/ rade zaväzuje žalovanú v 1/ rade, keď neprekračuje pôsobnosť štatutárneho orgánu vymedzenú zákonom a nebolo tvrdené, že by prekračovala pôsobnosť, ktorá mu bola v medziach zákona zverená (napr. spoločenskou zmluvou).

3. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovanej v 1/ rade, že malo ísť o fingované zmluvy o pôžičkách v tom zmysle, že išlo fakticky o pôžičky žalovaného v 2/ rade, súd prvej inštancie uviedol, že ak by tomu tak malo byť, tak sa javí ako nelogické, aby žalovaný v 2/ rade súčasne so zmluvami o pôžičke zo dňa 28. decembra 2010, 26. januára 2011 a 11. apríla 2011 podpísal aj dohodu o pristúpení záväzku, na základe ktorej sa stal s poukazom na ustanovenie § 533 ods. 1 prvá veta zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) dlžníkom žalobcu popri žalovanej v 1/ rade a zaviazaným s ňou spoločne a nerozdielne. Takisto by podľa súdu prvej inštancie nedávalo zmysel konanie žalovaného v 2/ rade po poskytnutí pôžičiek spočívajúce v tom, že peniaze z pôžičiek vkladal na účet, či do pokladne žalovanej v 1/ rade.

4. Z listín založených v súdnom spise mal súd prvej inštancie preukázať, že k poskytnutiu pôžičiek skutočne došlo (a tieto sa aj dostali do majetku žalovanej v 1/ rade), pričom skutočnosť, či boli účtované správne a v správnej výške podľa názoru súdu prvej inštancie nemala vplyv na to, že záväzok vrátiť pôžičky vznikol žalovanej v 1/ rade už tým, že zmluvy boli uzavreté jej štatutárnym orgánom (konateľom), ktorý aj pôžičky prevzal do svojich rúk v hotovosti. Súd prvej inštancie dodal, že k prevzatiu pôžičky v hotovosti došlo v čase, keď ešte nebol v účinnosti zákon č. 394/2012 Z. z. o obmedzení platieb v hotovosti (tento nadobudol účinnosť až 01. januára 2013). Zároveň ustálil, že záväzok vrátiť pôžičky vznikol popri žalovanej v 1/ rade aj žalovanému v 2/ rade vo vzťahu k prvým trom pôžičkám z dôvodu jeho pristúpenia k dlhu.

5. Z dôvodu, že podľa názoru okresného súdu následné nakladanie a účtovanie poskytnutých pôžičiek nemohlo mať vplyv na vznik, resp. zánik záväzku vrátiť pôžičku, nevykonával znalecké dokazovanie znalcom z odboru účtovníctva za účelom preukázania, či a aké finančné prostriedky boli žalovaným v 2/ rade vložené do spoločnosti žalovanej v 1/ rade.

6. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný v 2/ rade poskytol logické vysvetlenie prečo o sumách požičaných od žalobcu nebolo účtované ako o pôžičkách, a to, že žalovaná v 1/ rade bola v danom období v zlej finančnej situácii, pre ktorú bolo voči nej vedených viacero exekúcií a tak tieto vkladala a aj vyberal žalovaný v 2/ rade za účelom úhrady splatných záväzkov a momentálnych potrieb spoločnosti tak, aby tieto neboli súdnymi exekútormi zablokované.

7. Súd prvej inštancie nezohľadnil v prejednávanej veci tvrdenie žalovanej v 1/ rade o tom, že nepriaznivý stav spoločnosti spôsobil žalovaný v 2/ rade tým, že bez súhlasu ostatných spoločníkov dohodol tzv. zabezpečovací derivát swap, ktorý znamenal pre spoločnosť stratu 35.160 eur mesačne, pretože rovnako ako v prípade vedenia účtovníctva, ide o vnútornú záležitosť žalovanej v 1/ rade, resp. o vzťah medzi ňou a žalovaným v 2/ rade, ktorý podľa názoru konajúceho okresného súdu na existenciu pohľadávky žalobcu nemôže mať vplyv.

8. Okresný súd sa v ďalšom nestotožnil s argumentáciou žalovanej v 1/ rade, ktorá poukazovala na porušenie zásady poctivého obchodného styku a v tejto súvislosti na porušenie dobrých mravov, ktoré malo mať za následok neplatnosť zmlúv o pôžičkách, pretože prípadné porušenie týchto princípov žalovaná v 1/ rade vzťahovala na správanie žalovaného v 2/ rade vo vzťahu k žalovanej v 1/ rade, pričom vnútorný vzťah medzi podnikateľom a jeho štatutárnym orgánom nemá z pohľadu súdu prvej inštancie vplyv na vzťah medzi podnikateľom a treťou osobou.

9. Na základe uvedených skutočností, súd prvej inštancie nedospel k záveru o existencii dôvodu neplatnosti zmlúv o pôžičkách.

10. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade k vzniku zmlúv o pôžičkách došlo, pretože bolo preukázané zhodným tvrdením žalobcu a žalovaného v 2/ rade, že peniaze z pôžičiek v hotovosti prebral žalovaný v 2/ rade, ktorý bol v rozhodujúcom čase konateľom žalovanej v 1/ rade a pri prevzatí peňazí konal za žalovanú v 1/ rade ako dlžníka z predmetných zmlúv. Žalovanej v 1/ rade tak vznikol záväzok pôžičky vrátiť. Povinnosť vrátiť poskytnuté pôžičky, a to spoločne a nerozdielne, vznikla s poukazom na ustanovenie § 533 Občianskeho zákonníka popri žalovanej v 1/ rade aj žalovanému v 2/ rade, a to vo vzťahu k nárokom zo zmluvy o pôžičke zo dňa 28. decembra 2010, zo dňa 26. januára 2011 a zo dňa 11. apríla 2011, pretože vo vzťahu k týmto pôžičkám žalovaný v 2/ rade so žalobcom uzavrel dohodu o pristúpení k záväzku.

11. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 9 Co 239/2018 z 25. októbra 2018 podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi a žalovanému v 2/ rade voči žalovanej v 1/ rade priznal náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

12. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s podrobnými dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keďže ani zo strany žalovanej v 1/ rade neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd mal za zrejmé, z ktorých konkrétnych skutočností súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal, i to, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, a to, či už išlo o existenciu pôžičiek alebo náležitostí uznania dlhu v súvislosti s ustanovením § 558 Občianskeho zákonníka. V ďalšom poukázal na podrobné a logické vysvetlenie v bodoch 38. až 48. dôvodov, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil, a preto ich nepovažoval za potrebné opakovať. Keďže v priebehu odvolacieho konania podľa krajského súdu neboli predložené také skutočnosti, s ktorými by sa nevyporiadal súd prvej inštancie, neprislúchalo odvolaciemu súdu vyhodnotiť vykonané dokazovanie iným spôsobom, než ho vyhodnotil okresný súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia.

13. Žalovaná v 1/ rade podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 37/2013 z 23. januára 2013, ktoré je aplikovateľné, keďže v účtovníctve dovolateľky sa nenachádzajú dôkazy o tom, že žalobca žalovanej v 1/ rade reálne odovzdal finančné prostriedky podľa jednotlivých zmlúv o pôžičkách. Uviedla, že v sporovom konaní pred súdom je dôkazné bremeno na žalobcovi s tým, že v zmluvách o pôžičkách nie je uvedené, že ich dlžník preberá v hotovosti. Na to, aby boli zmluvy o pôžičkách reálne naplnené, bolo podľa dovolateľky potrebné reálne odovzdanie peňazí žalovanej v 1/ rade, nebolo postačujúce, ak finančné prostriedky odovzdal do rúk konateľa - žalovanému v 2/ rade.

14. Dala do pozornosti, že od začiatku popierala pôžičky od žalobcu z dôvodu, že nedisponovala zmluvami o pôžičkách (ktoré neboli vedené v účtovníctve spoločnosti a pôžičky sa reálne neobjavili na účtoch spoločnosti) a z dôvodu, že žalovaný v 2/ rade, ktorý mal prevziať pôžičky prehlásil, že ide o jeho pôžičky. V ďalšom poznamenala, že zmluvy o pôžičke nemožno považovať za dôkaz o reálnom odovzdaní predmetu pôžičky. Podľa názoru dovolateľky odvolací súd postupoval pri prerokovávaní odvolania nesprávne, keď nevykonal dokazovanie na zisťovanie, či žalovaná v 1/ rade skutočne reálne prevzala finančné čiastky, ktoré mali byť predmetom zmlúv o pôžičkách a či žalobca disponoval finančnými prostriedkami ku dňu poskytnutia jednotlivých pôžičiek. Napokon mal za to, že žalobca existenciu finančných prostriedkov nepreukázal, pričom odvolací súd aj napriek tomu, že dovolateľka namietala nesprávny postup súdu prvej inštancie, sa dôkazmi o ich existencii nezaoberal. Existencia finančných prostriedkov, ktoré mali byť poskytnuté ako pôžička, nebola podľa dovolateľky zo strany žalobcu preukázaná, z čoho vyvodila jednoznačný záver, že dôkazné bremeno neunesol.

15. Poukázala na súdnu prax, v zmysle ktorej, na to, aby bola naplnená podmienka vzniku zmlúv o pôžičkách, bol žalobca povinný preukázať, že finančné prostriedky z pôžičiek reálne vložil do spoločnosti (bol povinný predmet pôžičiek reálne odovzdať do pokladne alebo na účet spoločnosti). Ak súd prvej inštancie vyhovel žalobe a súd druhej inštancie odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil bez toho, aby vyhodnotil potrebu vykonania navrhovaných dôkazov (aj výsluchom C. V.), tak podľa žalovanej v 1/ rade nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľke ako procesnej strane, aby uskutočňovala prislúchajúce procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

16. Odvolací súd podľa dovolateľky pochybil tak ako aj súd prvej inštancie, keď sa nevysporiadal s otázkou, koho z účastníkov konania zaťažuje dôkazné bremeno preukázať reálne poskytnutie predmetu pôžičky žalovanej v prvom rade, keď ich poskytnutie dovolateľka od samotného začiatku popierala. Konštatovala, že v dôsledku skutočnosti, že žalobca predložil súdu písomné zmluvy o pôžičkách v ktorých nie je uvedené, že dlžník dňom podpísania týchto zmlúv potvrdzuje prevzatie pôžičiek v hotovosti, tak dôkazné bremeno o tom, že to tak nebolo, nezaťažovalo žalovanú v 1/ rade ale žalobcu.

17. V ďalšom dovolateľka namietala, že odvolací súd sa s jej námietkami v odôvodnení dovolaním napadnutého rozsudku vôbec nevysporiadal s tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je podľa dovolateľky možné po právnej stránke preskúmať, lebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nemá podľa dovolateľky náležitosti v zmysle § 393 CSP.

18. V súdnom konaní neboli podľa dovolateľky zistené žiadne relevantné prekážky v tom zmysle, aby požičané finančné prostriedky neboli účtované na správnom účte 269 krátkodobé finančné výpomoci od iných osôb a nie na účte 365 - spoločnosti voči spoločníkom a združeniu.

19. S poukazom na vadu podľa 420 písm. f/ CSP dovolateľka namietala, že k vade - odvolací súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočnila svoje procesné práva - došlo v dôsledku nesprávneho právneho záveru súdov oboch inštancií v otázke reálneho vloženia finančných prostriedkov, ktoré mali byť predmetom zmlúv o pôžičkách do pokladne alebo na účet spoločnosti, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam aj z dôvodu, že neboli vykonané navrhované dôkazy.

20. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalovaná v 1/ rade uviedla, že odvolací súd sa právnym názorom uvedeným vyššie odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 116/2009) podľa ktorej musia byť splnené všetky predpoklady uznania dlhu v zmysle § 558 OZ v súvislosti s uplatnenou námietkou premĺčania nárokov žalobcu. Dohody o uznaní dlhov sú podľa názoru žalovanej v 1/ rade pre neurčitost' a nesprávnost' údajov týkajúcich sa dôvodu a výšky nesplatených pohľadávok v rozpore s § 37 ods. 1 OZ a § 39 ods. 1 OZ, teda sú neplatné. Z dôvodu, že v čase uznania dlhov nebol uvedený dôvod ich vzniku /kauza/, lebo finančné prostriedky zo zmlúv o pôžičkách žalovaný v 2/ rade považoval za vlastné a tak ich aj účtoval a bola nesprávne uvedená výška jednotlivých pohľadávok.

21. Odvolací súd sa podľa dovolateľky odklonil od ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu aj v tom, ako je potrebné posudzovať naplnenie podmienky vzniku zmlúv o pôžičkách, keď žalobca bol povinný preukázať, že finančné prostriedky z pôžičiek reálne odovzdal do pokladne alebo na účet spoločnosti, tak ako o tom už bolo rozhodované viacerými rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (4 Cdo 253/2007, 5 Cdo 216/2007, 5 Cdo 199/2008 a iné).

22. Zo všetkých uvedených dôvodov žalovaná v 1/ rade navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie a priznal žalovanej v 1/ rade v rozsahu 100 %.

23. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie žalovanej v 1/ rade sa považuje za

neprípustné, resp. nedôvodné. Vyslovil, že nie je možné prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP odôvodňovať tým, že žalobca v spore údajne nepreukázal odovzdanie finančných prostriedkov z pôžičiek žalovanej v 1/ rade, keďže v danom prípade bolo vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané poskytnutie finančných prostriedkov žalobcom žalovanej v 1/ rade.

24. V ďalšom sa žalobca nestotožnil s námietkou dovolateľky o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Uviedol, že neobstojí ani tvrdenie dovolateľky, že k vade podľa § 420 písm. f/ CSP došlo v dôsledku nesprávneho právneho záveru súdov oboch inštancií v otázke reálneho vloženia finančných prostriedkov, ktoré mali byť predmetom zmlúv o pôžičkách do pokladne alebo na účet spoločnosti, keď súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zdôraznil, že Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože nejde o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca vyslovil názor, že dovolanie žalovanej v 1/ rade nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

26. Žalobca zároveň konštatoval, že žalovaná v 1/ rade síce odvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, ale v podanom dovolaní nevymedzila dovolací dôvod tak, ako to vyžaduje § 432 ods. 2 CSP, pretože právne otázky, pri riešení ktorých sa mal súd druhej inštancie odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, sú v dovolaní žalovanej v 1/ rade špecifikované neurčito a zmätočne. Poznamenal, že nie je možné konštatovať, že by sa súd druhej inštancie pri rozhodovaní v predmetnom spore odklonil od rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré sa v dovolaní odvoláva žalovaná v 1/ rade. Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel žalobca k záveru, že dovolanie žalovanej v 1/ rade nie je prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

27. Napokon žalobca uviedol, že dovolanie žalovanej v 1/ rade nepovažuje za dôvodné. Poznamenal, že viaceré vyjadrenia žalovanej v 1/ rade uvedené v dovolaní nie sú pravdivé a sú zavádzajúce. Pre posúdenie oprávnenosti žalobcovho nároku nebolo podľa žalobcu rozhodujúce, či žalovaná v 1/ rade vo svojom účtovníctve zaevidovala, resp. akým spôsobom zaevidovala pôžičky poskytnuté žalobcom - je internou záležitosťou žalovanej v 1/ rade akým spôsobom vedie svoje účtovníctvo. Navyše spôsob vedenia účtovníctva žalovanej v 1/ rade a tento spôsob vedenia účtovníctva nemôže mať dopad na existenciu súkromnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 1/ rade. Rovnako považoval za internú záležitosť medzi žalovanou v 1/ rade a žalovaným v 2/ rade, či, kedy a akým spôsobom žalovaný v 2/ rade vložil finančné prostriedky na účet (resp. do pokladne) žalovanej v 1/ rade. Tieto interné záležitosti nemajú podľa žalobcu nijaký vplyv na existenciu nároku žalobcu voči žalovaným a na právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými. S poukazom na uvedené žalobca navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej v 1/ rade odmietol alebo zamietol a aby jej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

28. Žalovaný v 2/ rade vo vyjadrení k dovolaniu poznamenal, že súd zákonným spôsobom posúdil, či navrhované dôkazy bolo alebo nebolo potrebné vykonať a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Skutkový stav bol podľa žalovaného v 2/ rade zistený v rozsahu absolútne dostatočnom pre spravodlivé rozhodnutie súdu a pokiaľ žalovaná v 1/ rade tvrdila, že nevykonaním ňou navrhovaného dôkazu dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne záveru, tak práve takéto tvrdenia žalovanej v 1/ rade sú v rozpore s objektívne zisteným skutkovým stavom. V zmysle uvedeného mal žalovaný v 2/ rade za to, že dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP nie je prípustné.

29. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedol, že z odôvodnenia dovolania nie je možné dostatočne a zrozumiteľne určiť, v čom konkrétnom vidí dovolateľka právnu otázku riešenú odvolacím súdom tak, že sa mal tento odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Z tvrdení dovolateľky podľa žalovaného v 2/ rade nie je možné ani dedukovať o akú

konkrétnu právnu otázku sa má jednať.

30. Vychádzajúc z uvedeného navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovanej v 1/ rade odmietol, resp. zamietol a jemu priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

32. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka neopodstatnene namietala procesnú vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

33. Dovolací súd v danom spore dospel k záveru, že dovolanie žalovanej v 1/ rade nie je aj podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné, preto ho takisto podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

34. Uznesením z 23. februára 2022 sp. zn. 1 Cdo 132/2019 teda dovolanie odmietol a žalobcovi a žalovanému 2/ priznal voči žalovanej 1/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

35. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP a vyslovil, že žalobcovi a žalovanému v 2/ rade voči žalovanej v 1/ rade priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodnil (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

36. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

37. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 371/2022-29 z 23. júna 2022 bola prijatá na ďalšie konanie ústavná sťažnosť sťažovateľky doručená ústavnému súdu 13. apríla 2022, v ktorej sa sťažovateľka domáhala vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a to v časti namietajúcej výrok uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) označeného v záhlaví tohto nálezu (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým najvyšší súd rozhodol o trovách dovolacieho konania. Sťažovateľka navrhla napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

38. Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom III. ÚS 371/2022-55 z 26. januára 2023 rozhodol, že

1. Výrokom uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 132/2019 z 23. februára 2022, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky priznal žalovanému v 2/ rade voči sťažovateľke nárok na náhradu trov dovolacieho konania, b o l o p o r u š e n é základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Výrok uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Cdo 132/2019 z 23. februára 2022, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky priznal žalovanému v 2/ rade voči sťažovateľke nárok na náhradu trov dovolacieho konania, z r u š i l a v e c v rozsahu zrušenia v r á t i l Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 738,47 eur a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky n e v y h o v e l.

39. Pokiaľ ide o náhradu trov konania priznanú žalobcovi voči sťažovateľke ako žalovanej v 1/ rade, všeobecné sudy podľa ústavného súdu správne vyhodnotili plný úspech žalobcu, keďže súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Tento záver platí tak pre rozhodnutie okresného súdu, krajského súdu, ale aj pre rozhodnutie najvyššieho súdu - v tejto časti je teda výrok napadnutého uznesenia najvyššieho súdu o trovách dovolacieho konania správny.

40. Otázkou zostalo, ako rozhodnúť o trovách žalovaného v 2/ rade, keďže ten odvolanie ani dovolanie nepodal - teda svojim správaním de facto nezapríčinil trovy konania, ktoré vznikli žalobcovi.

41. Z predmetu konania však vyplýva, že sťažovateľka a žalovaný v 2/ rade mali v konaní postavenie samostatných spoločníkov podľa § 76 CSP. Žalovaný v 2/ rade prevzal na seba záväzok uspokojiť žalobcu, ak svoj záväzok nesplní dlžník (sťažovateľka), a žalobca tak bol oprávnený vybrať si, či si svoj nárok na plnenie uplatní od sťažovateľky alebo od žalovaného v 2/ rade. Záväzok sťažovateľky a žalovaného v 2/ rade nie je ich spoločným záväzkom a každý z nich je tak voči žalobcovi solidárnym dlžníkom, ale len sám za seba a aj v súdnom konaní vystupuje samostatne. Každý z nich bol oprávnený proti žalobcovi vzniesť samostatné námietky, z čoho vyplýva možnosť rozdielnej procesnej obrany. Každý zo žalovaných bol oprávnený v konaní robiť samostatné procesné úkony, ako aj samostatne uplatniť opravné prostriedky bez toho, aby sa ich účinky vzťahovali aj na druhého žalovaného.

42. V ďalšom postupe bol najvyšší súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným predmetným nálezom. Najvyšší súd je rovnako viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením [§ 134 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a preto rozhodol iba, že žalovaný 2/ nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

43. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.